

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 К 001589 13 Кж
Бања Лука, 24.10.2013. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као председника вијећа, Горане Микеш и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог М. М., због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалби окружног тужиоца из Источног Сарајева, изјављеној против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 001589 11 К од 27.5.2013. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички тужилац Витомир Содат и бранилац оптуженог, адвокат В. Т. Ш. из И. С., а у одсуству, уредно обавијештеног оптуженог, донио је дана 24.10.2013. године

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба окружног тужиоца у Источном Сарајеву и потврђује пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 001589 11 К од 27.5.2013. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 001589 11 К од 27.5.2013. године, оптужени М. М., на основу одредбе члана 298. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53. од 11. јуни 2012. године, у даљем тексту: ЗКП РС), ослобођен је од оптужбе због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 48. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ).

На основу одредбе члана 100. став 1. ЗКП РС, оптужени је ослобођен обавезе плаћања трошкова кривичног поступка, који су пали на терет буџетских средстава.

Против наведене пресуде жалбу је, благовремено, изјавио окружни тужилац у Источном Сарајеву, због битне повреде одредаба кривичног поступка, те погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или преиначи и оптужени огласи кривим за дјело за које се терети оптужником.

У одговору на жалбу, у смислу одредбе члана 316. ЗКП РС, бранилац оптуженог је предложила су да се жалба окружног тужиоца у Источном Сарајеву одбије, као неоснована, и првостепена пресуда потврди.

У сједници другостепеног вијећа, која је у смислу одредбе члана 317. став 4. ЗКП РС, одржана у одсуству уредно обавјештеног оптуженог, републички тужиолац Витомир Солдат је изложио жалбу окружног тужиоца у Источном Сарајеву, те подржао жалбене приговоре. Одустао је од приједлога из жалбе да се побијана пресуда преиначи и оптужени огласи кривим за радње за која се терети оптужником. Бранилац оптуженог, адвокат В. Т. Ш. из И. С., изложила је одговор на жалбу.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Нису основани приговори из жалбе, у прилог тврдњи да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) и став 2. ЗКП РС.

Приликом унакрсног испитивања заштићеног свједока С1, на главном претресу, у условима непосредности и контрадикторности, одбрана је користила изјаву овог свједока дату у Центру ... Г. под бројем 03-22/94 од 23.02.1994. године, која је, по тврдњама браниоца пронађена у тужилачком спису, коју чињеницу тужилац није оспоравао, а свједок је потврдила аутентичност свог потписа на том доказу. Ради тога су без основа аргументи из жалбе, којима се, кроз тврдњу да та изјава није овјерена и да се у форми копије, није могла користити као законит доказ, јер одредба члана 289. став 2. ЗКП РС, на коју повреду се у жалби указује, односи само на ситуацију када постоји сумња у вјеродостојност документа, која у конкретном случају није доведена у сумњу. Надаље, предметну изјаву заштићеног свједока С1 из ЦЈБ Г. од 23.02.1994. године, као и ону дату у СИПИ од 25.02.2010. године и окружном тужилаштву у Источном Сарајеву од 05.01.2012. године, одбрана је користила приликом унакрсног испитивања (главни претрес 14.3.2013. године), предочавајући овом свједоку разлике у овим изјавама, па тврдње из жалбе да је побијана пресуда, супротно одредби члана 295. став 1. ЗКП РС, заснована на овим доказима а да они нису кориштени на главном претресу, су без основа.

Надаље, жалбеним приговорима се не може оспорити ваљаност разлога, датих у побијаној пресуди, за закључак да је процесна радња препознавања оптуженог од стране заштићених свједока С1 и С2, извршена супротно одредби члана 150. став 3. ЗКП РС. Свједоци нису препознавали оптуженог са другим њему непознатим лицима, како то захтијева одредба члана 150. став 3. ЗКП РС, иако је оптужени у току цијелог поступка био доступан, већ је препознавање вршено на основу фотографија, што дозвољава став 4. наведене одредбе, али само у ситуацији када препознавање није могуће у складу са наведеним ставом 3. цитиране законске одредбе. Када се има у виду да су, уз фотографије лица, чије препознавање је вршено, приложени лични подаци из ЦИПС-а, за свако од тих лица појединачно, и по оцјени овог суда, наведени записници о препознавању су незаконито прибављени, и на њима се, у смислу одредбе члана 10. став 2. ЗКП РС, не може заснивати пресуда. Правилност разлога датих у

побијаној пресуди за овакав закључак, не може се оспорити жалбеним приговорима.

Аргументи из жалбе, којима се указује на пристрасност суда у корист оптуженог и тиме повреду одредбе члана 14. ЗКП РС, нису основани, јер такве тврдње немају објективну подлогу у поступку који је предходио доношењу побијане пресуде. Дакле, о захтијеву окружног тужилаштва у Источном Сарајеву за изузеће предсједника претресног вијећа, судије Милорада Кркељаша и члана вијећа, судије Эрне Филиповић, одлучено је правоснажним рјешењем првостепеног суда од 21.01.2013. године, а чињеница да су те судије, у ванрасправном вијећу у фази истраге, како се то наглашава у жалби, учествовале у поступку по жалби на рјешење о одређивању притвора, нису разлози за њихово изузеће у смислу одредбе члана 37. тачка њ) ЗКП РС, нити то представља околност (са аспекта оцјене приложених доказа за законитост притвора у фази истраге), која изазива разумну сумњу у њихову непристрасност, као основ за изузеће у смислу одредбе члана 37. тачка њ) ЗКП РС.

У оквиру чињеничне основе побијане пресуде, аргументима изнесеним у образложењу жалбе, оспорава се правилност оцјене доказа и ваљаност датих разлога за закључак да није доказано да је оптужени починио кривично дјело за које се оптужницом терете, па се, слиједом таквих аргумената, оспорава правилност примјене одредбе члана 298. тачка в) ЗКП РС.

Кључно питање, које је на правилан начин ријешено у побијаној пресуди, у односу на радње из тачке 1. изреке те пресуде, је оцјена вјеродостојности противријечних исказа заштићеног свједока С1. Правилност такве оцјене и ваљаност разлога датих у побијаној пресуди, у смислу одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС, не може се оспорити жалбеним приговорима. Наиме, приликом првог саслушања у ЦЈБ Г., од 23.02.1994. године, непосредно након извршења дјела, овај свједок је детаљно описала околности и начин извршења дјела силовања од стране једног, њој непознатог лица, у породичној кући њених родитеља у селу Б. П., општина В., за вријеме оружаног сукоба у БиХ, неутврђеног дана у јуну 1992. године. Потврдила је да је, заједно са осталим наоружаним лицима био и оптужени, којег је од раније познавала, да је критичне прилике са њим комуницирала, али је јасно и недвосмислено изјавила да је оптужени није силовао, већ њој непознато лице, дајући опис његових физичких карактеристика. Касније измјене исказа, и то негирање да је саслушавана у ЦЈБ Г., све до предочавања те изјаве од стране одбране приликом унакрсног испитивања, појашњење да се не сјећа, да је заборавила, а затим и образложење да је „било стид“ да том приликом изјави да је, осим НН лица, силовао и оптужени, није образложење које се, као аргументовано, како се то правилно наводи у побијаној пресуди, може прихватити, па слиједом тога прихватити, као вјеродостојан, онај исказ, који је заштићени свједок С1, дала на главном претресу.

Надаље, кроз детаљну анализу садржаја исказа заштићеног свједока С4 (нема непосредна сазнања о ономе шта се дешавало у кући, јер је остала у дворишту), на начин како то захтијева одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, дакле, појединачно и у међусобној повезаности са исказом заштићеног свједока С1, а у недостатку других доказа којима се потврђује чињеничне тврдње из

диспозитива оптужнице, правилно је првостепени суд извео закључак да није доказано да је оптужени починио радње из тачке 1. изреке побијане пресуде.

О томе су дати ваљани разлози, које овај суд прихвата као мјеродавно образложене, ради чега се правилност оцјене доказа, не може оспорити жалбеним приговорима.

Надаље, након детаљно изнесеног и анализираног садржаја исказа заштићеног свједока С3, уочавајући и образлажући несагласности у битним сегментима са исказом оштећене, заштићеног свједока С2 (у погледу могућности непосредног опажања одређених чињеница критичне прилике), правилно је првостепени суд, у побијаној пресуди, дао разлоге у њиховој оцјени и извео закључак да је заштићени свједок С3, непоуздан свједок. Она оптуженог не познаје, као ни заштићени свједок С2 (потврђује да је силована од стране њој непознатог лица), а као извршиоца дјела идентификује га по његовом надимку који је чула у комуникацији са другим војницима (иако ову чињеницу негира заштићени свједок С2, кроз тврдњу да извршилац дјела није разговарао са било ким). Појашњавајући конкретне околности критичног догађаја, у дворишту породичне куће заштићеног свједока С2, заштићени свједок С3 описује да је „било стотину војника који су тјерали неке жене“, а што је потпуно у супротности са исказом заштићеног свједока С2, па се са правом у побијаној пресуди (указујући и на друге разлике, пуцњаву, малтретирање, немогућност одређивања времена извршења дјела), закључује, да оне свједоче о два потпуно посебна, а не иста догађаја, те да заштићени свједок С3 у свом исказу „мијеша“ оно што је видјела и непосредно доживјела са оним што је накнадно сазнала.

Ради тога, и по оцјени овог суда, исказ заштићеног свједока С3, сам за себе не може бити ваљана основа за закључак да је оптужени лице које је, критичног дана, на начин описан под тачком 2. изреке побијане пресуде, силовао заштићеног свједока С2.

Цијенећи наведено, а у недостатку других доказа, правилно је првостепени суд извео закључак и о томе дао ваљане разлоге, да није доказано да је оптужени, за вријеме оружаног сукоба у БиХ, у селу Б. П., општина В., неутврђеног дана у јуну 1992. године, починио кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ.

Слиједом наведеног, првостепени суд је, правилном примјеном одредбе члана 298. тачка в) ЗКП, оптуженог ослободио од оптужбе.

Из наведених разлога, и примјеном одредбе члана 327. ЗКП РС, одлучено као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић